

Samorządy u progu informatycznego boomu

Samorządy, zwłaszcza najniższego szczebla, mają do nadrobienia w zakresie informatyzacji spore zaległości. Wygląda na to, że nadchodzi dla nich czas informatycznego boomu.

Samorządy mają sporo do zrobienia nie tylko chodzi o informatyzację samych procedur urzędowych. Do ich sprawnego funkcjonowania przy wsparciu IT niezbędne jest też doposażenie w nowoczesne technologie ICT oraz szeroko pojęta edukacja – także obywateli w zakresie korzystania z przyszłych e-urzędów. W wielu przypadkach tworzenie aplikacji dla urzędów gminy czy powiatu to najwyczejniejsza praca u podstaw i wdrażanie prostych aplikacji, mogących jednak znacząco usprawnić pracę najważniejszych organów lokalnej administracji.

▼ Dokumenty na radę powiatu szybciej i taniej

Radni powiatu kościerskiego zbierają się kilkanaście razy do roku. Każda sesja rady powiatu oznacza zadrukowanie ok. 1 tys. arkuszy papieru. Wyprodukowane dokumenty należy przed sesją dostarczyć 19 radnym, w tym 5 członkom zarządu pocztą lub własnym kurierem. Jest to kosztowne i czasochłonne, bowiem wielu z nich mieszka w znacznej odległości od Kościerzyny – nawet do 35 kilometrów. Nic więc dziwnego, że z prozaicznych przyczyn, takich jak brak papieru czy opóźnienia w doręczaniu przez pocztę, dokumenty docierały z opóźnieniem lub nie trafiały wcale przed sesją rady.

Trudności z dostarczaniem dokumentów postanowiono rozwiązać informatyzując cały proces. Wykorzystano w tym celu serwer Ethernus 2 Corporate firmy Embedos wraz z oprogramowaniem umożliwiającym bezpieczne przechowywanie dokumentów i udostępnianie ich według systemu uprawnień oraz laptopy z modułami iPlus, umożliwiające połączenie się z dowolnego miejsca poprzez sieć telefonii GSM. Wyposażono w nie radnych. Sama transmisja dokumentów wykonywana jest przy użyciu protokołu FTP poprzez sieć VPN.

Cała procedura jest prosta. – *Gdy pojawiają się dokumenty, każdy radny otrzymuje e-mailem informację o datowanej „paczce” na serwe-*

rze – wyjaśnia Radosław Pestka, informatyk w Starostwie Powiatowym w Kościerzynie. – *By odebrać dokumenty, łączy się z serwerem i pobiera je samodzielnie. Obecnie jedynie akty prawne i oryginały pism urzędowych przygotowywane są w formie papierowej. Dokumenty robocze trafiają do radnych wyłącznie w postaci elektronicznej.*

To jednak dopiero początek. Starostwo powiatowe wdraża system elektronicznego obiegu dokumentów oraz podpis elektroniczny. Uruchomiono elektroniczną skrzynkę podawczą połączoną z e-obiegiem dokumentów.

▼ Gmina z przedrostkiem „e”

W gminie Zgierz przy udziale ZETO z Poznania wdrażany jest program e-gminy pod nazwą „Budowa społeczeństwa informacyjnego w gminie Zgierz przez upowszechnienie e-administracji”. Program objął do tej pory takie elementy, jak budowa bezpiecznej sieci i dostępu szerokopasmowego, wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów, stworzenie elektronicznej skrzynki podawczej dla obywateli i wdrożenie podpisu elektronicznego.

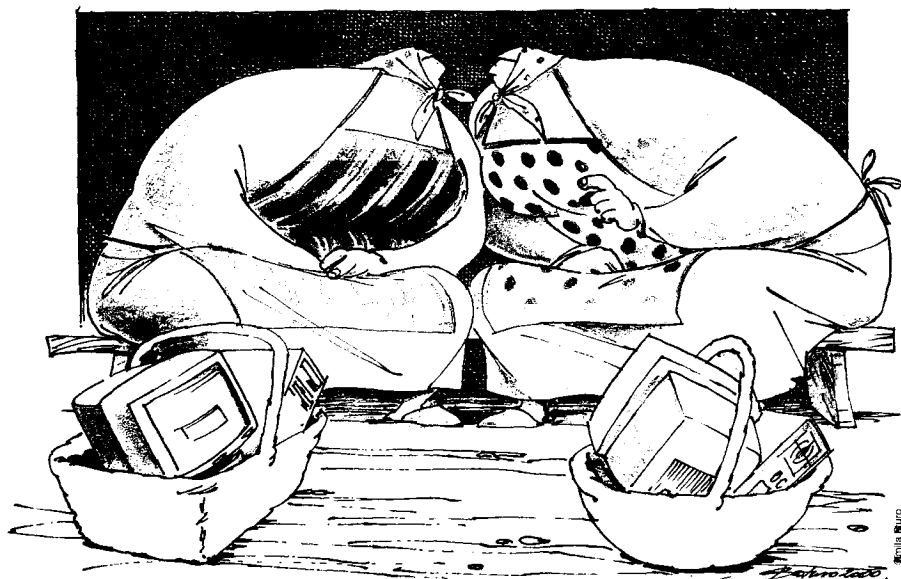
– *Mieszkańcy gminy będą mieli możliwość składania dokumentów i wglądu w stan własnych spraw urzędowych* – wyjaśnia Alicja Karnicka, sekretarz gminy Zgierz. Wdrażanie

EOD zakończono 1 lutego br. Oprócz tego w ramach programu siecią WAN łączone są szkoły, ośrodki kultury i gminny ośrodek pomocy społecznej.

Ważnym elementem programu jest tworzenie powszechnych punktów dostępu dla ludności. W pięciu miejscowościach gminy powstały 10-stanowiskowe „kafejki” z szerokopasmowym dostępem do globalnej sieci. Ich rolą jest nie tylko udostępnianie Internetu. Również prowadzone są w nich szkolenia, mające upowszechniać umiejętność korzystania z elektronicznej komunikacji. – *Jest to ważny element popularyzacji tych usług. Z rozmów z mieszkańcami wiem, że są zainteresowani nie tylko składaniem dokumentów, ale i poszukiwaniem informacji w Internecie* – mówi Alicja Karnicka.

▼ Będzie jeszcze lepiej...

Wiele wskazuje na to, że powszechna informatyzacja na poziomie powiatów i gmin – rozumiana jako wsparcie procesów, a nie zakup technologii – właśnie się zaczyna. – *Coraz więcej samorządów nie tylko poważnie myśli o informatyzacji, ale także ją wdraża* – uważa Bartosz Niwiński, strategic account manager w firmie Avaya. – *Wystarczy sięgnąć po przykłady urzędów miast w Częstochowie czy*

© M. B. B. B.

Bydgoszczy, by móc zobaczyć, że po drugiej stronie znajdują się osoby będące nie tylko specjalistami, ale mające pomysł na to, jak usprawnić pracę samorządu.

Ożywienie w branży samorządowej widać u jednego z największych krajowych dostawców IT. – Grupa Sygnity w ub.r. podpisała umowę na realizację projektów informatycznych w blisko 300 gminach – mówi Michał Michalski, rzecznik Sygnity. Największym obecnie projektem realizowanym przez Grupę Sygnity jest wdrożenie Systemu Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej (SEKAP) w województwie śląskim – kontrakt ma wartość 20,8 mln zł brutto. Obejmuje on wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów dla 54 urzędów, w tym gmin i powiatów dla 5,5 tys. użytkowników, oraz wykonanie i wdrożenie platformy e-usług publicznych wraz z platformą formularzy elektronicznych, umożliwiającą obywatelom wypełnianie i składanie wybranych wniosków przez Internet.

Niewiele mniejszy wartościowo jest projekt Wrota Warmii i Mazur. Kontrakt o wartości 20 mln zł (z czego 75 proc. finansowane jest ze środków Unii Europejskiej) obejmuje dostarczenie sprzętu komputerowego, dostawę i instalację oprogramowania do funkcjonowania e-urzędu (Centralny Portal E-urząd) oraz wdrożenie dziedzicznych systemów informatycznych: SOJST – System Obsługi Jednostek Samorządu Terytorialnego i SOD – System Obiegu Dokumentów w Urzędzie Marszałkowskim oraz w większości ze 111 gmin objętych projektem. Podobny projekt spółki grupy prowadzą w Świętokrzyskiem.

„System dostarczania elektronicznych dokumentów radnym to nie tylko wygoda dla użytkowników. To także pewność, że dokumenty trafią na czas.”

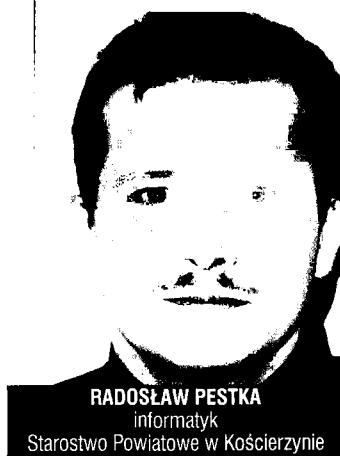
Obok jednostek samorządu terytorialnego informatyzacja czeka również instytucje im podległe, takie jak zakłady komunalne czy komunikacji publicznej. W trakcie realizacji jest m.in. wdrażanie elektronicznego biletu w Zarządzie Komunikacji Miejskiej w Gdyni (również przy współudziale Sygnity jako dostawcy oprogramowania). Kartonowe bilety okresowe zostaną zastąpione kartami chipowymi wielokrotnego użytku. Poza wygodą pasażerów, technologia ta ułatwia oszacowanie zapotrzebowania na przewozy pasażerskie. Podobne rozwiązania funkcjonują już w innych miastach, m.in. Gdańsku czy Płocku.

„... gdy ubędzie kłód spod nóg

Informatyzacja administracji lokalnej napotyka rozmaite trudności. Poważnym problemem dla większości samorządów jest brak szerokopasmowej sieci dostępowej. – Przeszkodą w korzystaniu z e-administracji przez naszych mieszkańców mogą być: brak szerokopasmowego Internetu i słabą upowszechnienie komputerów – mówi Alicja Karnicka. Potwierdza to Bartosz Niwiński: – W niektórych częściach kraju informatyzacja pozostawia wiele do życzenia, często wynika to z czynników zewnętrznych, jak np. niewystarczająca infrastruktura informatyczna. Zwyczajny brak szerokopasmowego Internetu nadal utrudnia załatwienie wielu spraw.

„Tworzymy punkty dostępu, by ułatwić korzystanie z e-usług tam, gdzie brakuje infrastruktury i by przyzwyczaić mieszkańców do korzystania z elektronicznego urzędu.”

Problem „ostatniej mili” samorządy próbują rozwiązać na różne sposoby, np. w Kościerzynie przez wykorzystanie telefonii komórkowej. W Kujawsko-Pomorskiem tworzona jest regionalna sieć szkieletowa i dostępowa

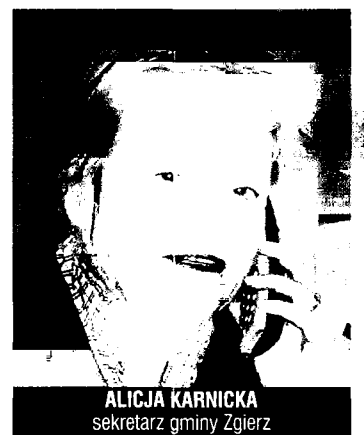

RADOSŁAW PESTKA
informatyk
Starostwo Powiatowe w Kościerzynie

dla samorządów pod nazwą Kujawsko-Pomorska Sieć Informatyczna. Projektem, który został nagrodzony przez Unię Europejską (II miejsce wśród najlepszych europejskich projektów szerokopasmowego Internetu na konferencji Bridging the Broadband Gap w Brukseli 14–15 maja 2007 r.), zajmuje się spółka samorządowa o tej samej nazwie. Oprócz szkieletu światłowodowego powstaje radiowa sieć dostępowa, mająca w zamierzeniu służyć jednostkom samorządu terytorial-

nego i instytucjom im podległym takim, jak szpitale czy biblioteki.

Kolejną trudnością jest... samorządność. Każda jednostka samorządu terytorialnego może wybrać samodzielnie aplikacje i dostawcę usług informatycznych. Oczywiście powstaje problem integracji. – Możemy proponować pewne rozwiązania gminom, ale nie możemy ich narzucać – wyjaśnia Radosław Pestka. Zanim jednak poszczególne urzędy będą w stanie wymieniać się pomiędzy sobą danymi, muszą zintegrować własne aplikacje. – Część naszych aplikacji nie jest zintegrowana

ALICJA KARNICKA
sekretarz gminy Zgierz

z elektronicznym obiegiem dokumentów, bo nie ma takiej potrzeby. Jednak dla części naszych aplikacji integracja jest po prostu niezbędna – mówi Alicja Karnicka.

Częściowym rozwiązaniem problemów z integracją może być zainwestowanie w rozwiązania SOA i web services. W przyszłości umożliwią one zdecydowanie łatwiejszą integrację aplikacji zarówno wewnątrz jednostek samorządu terytorialnego, jak i pomiędzy urzędami. Ma to znaczenie nie tylko dla wygody urzędników, ale i usprawnienia przepływu informacji tak, by to nie obywatel był motorem napędowym procesów administracyjnych. Do tego jednak niezbędne są również zmiany w ustawodawstwie, określającym procedury administracyjne tak, by były one możliwe do opisanego przy użyciu algorytmów.

– Ciekawą propozycją dla usprawnienia procesów w administracji samorządowej może być Communication Enabled Business Processes – uważa Bartosz Niwiński. – Rozwiązania tego typu pozwalają na integrowanie procesów komunikacyjnych z procesami biznesowymi w celu skrócenia do minimum czasu podejmowania decyzji, np. w sytuacji kryzysowej system komunikacyjny automatycznie łączy osoby z poszczególnych sztabów kryzysowych w telekonferencję.

Maciej Kozłowski

Samorządy u progu informatycznego boomu

Samorządy mają sporo do zrobienia nie tylko jeśli chodzi o informatyzację samych procedur urzędowych. Do ich sprawnego funkcjonowania przy wsparciu IT niezbędne jest także doposażenie w nowoczesne technologie ICT oraz szeroko pojęta edukacja.

str. 11